

Övervakningskommittén för landsbygdsprogrammet

ÖK-sekretariatet

2025-06-03

Protokoll nr 1/2025 från möte med övervakningskommittén för landsbygdsprogrammet

Tid: Den 23 maj 2025

Plats: Digitalt

Dagordning: Se bilaga 1

Deltagare: Se bilaga 2

1 Mötets öppnande

Ordföranden Tobias Olsson (**Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**) förklarade mötet öppnat och hälsade ledamöterna välkomna.

2 Godkännande av dagordningen

Övervakningskommittén beslutade att godkänna dagordningen.

Inga övriga frågor anmälades.

3 Årsrapport

Thérèse Ljungquist (**ÖK-sekretariatet**) presenterade årsrapporten för landsbygdsprogrammet (se bilaga 3).

Övervakningskommittén beslutade att godkänna årsrapporten med mandat för sekretariatet att göra redaktionella ändringar.

4 Lägesrapport om programmets genomförande

Pasi Kemi (**Jordbruksverket**) presenterade lägesrapport för landsbygdsprogrammet (se bilaga 4). Enligt presentationen är bedömningen att nyttjandegraden av programmets totala budget kommer att uppgå till 98 procent vid programavslutet, vilket motsvarar ett underutnyttjande på cirka 1 130 miljoner kronor (2 procent). Nyttjandegraden har blivit lägre i takt med att fler ärenden har slututbetalts. Det har visat sig att återflödena har blivit större än vad de bedömdes bli vid tidigare prognoser.

Diskussion

Det framfördes att 98 % budgetutnyttjande är ett bra utfall med tanke på förutsättningarna som varit.

Klargörande frågor ställdes om hur avdrag och ändringar för utbetalningsredovisningar har påverkat projektägare kopplat till de redovisade höga återflödena, samt kopplat till handläggningstider. Från Jordbruksverket och Länsstyrelsen förtydligades att det snarare är andra orsaker som påverkat återflödena, bland annat bristfällig upphandling har orsakat en del avdrag i bredbandsprojekt och därmed återflöde.

5 Stödmyndigheternas lägesrapporter

Stefan Carlsson (**Länsstyrelsen**), Camilla Jägerhem (**Tillväxtverket**), Carin Gagner (**Skogsstyrelsen**) och Ulrika Holmgren (**Landsbygdsnätverket**) presenterade läget i programgenomförandet utifrån respektive verksamhet (se bilagor 5a-5d).

Stödmyndigheterna rapporterade bland annat om ärendehantering och arbete som genomförs avseende avslut av landsbygdsprogrammet och hantering av strategiska planen. Det återstår medel att betala ut inom landsbygdsprogrammet och man kommer att hålla planen och bli klara i tid.

Diskussion

Fråga kopplat till länsstyrelsernas och Skogsstyrelsens rapportering var bland annat användning av nationella handläggarpoolen för projekt- och företagsstöden som finns hos länsstyrelserna. Det klargjordes att Skogsstyrelsen inte har tillgång till den. Fråga ställdes även om underhåll av leder kopplat till Tillväxtverkets redovisning. Tillväxtverket svarade att underhåll av leder ska göras under minst 5 år vilket ingår i projektplanen.

7. Information om utvärderingar av landsbygdsprogrammet

Katarina Carthew (**Jordbruksverket**) informerade om färdigställda och pågående utvärderingar av landsbygdsprogrammet (bilagor 6a-6b).

Diskussion

Det ställdes frågor kopplat till utvärderingen av kompetensutveckling och antal deltagare, samt efterfrågades kontaktuppgifter till utvärderingen ”Landsbygdsprogrammets effekter på biologisk mångfald 2014–2022”. Jordbruksverket lovade att återkomma med svar.

8 Information från Förvaltningsmyndigheten

Olof Johansson (**Jordbruksverket**) tog upp om en revision av landsbygdsprogrammet som är i ett avslutande skede samt om läget på handläggningssidan för Jordbruksverket och den kraftsamling av resurser som pågår på myndigheten.

9 Information från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Åsa Wolgast Broberg (**Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**) kommenterade kring nuvarande och kommande CAP. För det kommande CAP ligger kommissionens vision om jordbruk och livsmedel som grund. Regeringskansliet hade en hearing i mitten av maj baserad på visionen. Man räknar med att lagförslagen om den nya planperioden kommer i mitten av juli.

Utredningen om den regionala utvecklingspolitiken väntas i juni 2026 och den kan komma att spela roll för kommande CAP.

Regeringen har fattat beslut om Livsmedelsstrategin 2.0 och CAP är avgörande för att nå strategin.

Regeringskansliet nämnde också om att Jordbruksverket har flera uppdrag inför kommande CAP. Inom ramen för livsmedelsstrategin finns uppdrag att titta på kollektiva ersättningar och kompetensutveckling i framtida CAP och uppdrag om en kraftsamling som syftar till förbättrad vattenhushållning i jordbruket. Det finns även satsningar för måltidsturism i livsmedelsstrategin.

Slutligen nämndes om en översyn som Statskontoret gjort av placeringen av ÖK-sekretariatet, utvärderingssekretariatet, nationella nätverket för GJP, AKIS-samordningen och hanteringen

av projektstöd till myndigheternas egen verksamhet. Översynen gäller för den strategiska planen och när det gäller ÖK-sekretariatet så anser man att det ligger bra men att det finns utvecklingspotential.

10 Information från EU-kommissionen

Urve Laas (**EU-kommissionen**) framförde att de inte hade något nytt om landsbygdsprogrammet att ta upp från kommissionens sida. Sista årsrapporten för programmet ska lämnas sista juni 2026 och övervakningskommitténs roll är att granska och godkänna den. Kommissionen nämnde också om EU:s vision om jordbruk och livsmedel [En vision för jordbruk och livsmedel - Europeiska kommissionen](#) samt om kommissionens förslag om förenklingar för nuvarande CAP [Nu blir livet lättare för bönderna - Europeiska kommissionen](#).

11 Övriga frågor

Inga övriga frågor togs upp.

12 Nästa möte

Ordföranden föreslog att det inte blir fler möten i år. Skriftlig information avseende lägesrapportering av landsbygdsprogrammet kommer att skickas till ledamöterna i mitten av november. Ordföranden meddelade att om det inte blir något möte i november så blir nästa möte i maj 2026. Mötesform kommer att undersökas.

13 Mötets avslutande

Ordföranden tackade samtliga deltagare och avslutade mötet.

Tobias Olsson

Sara Grigoryan

Ordförande

Övervakningskommittén sekretariat

Protokollet har signerats, men på grund av krav på tillgänglighetsanpassning publiceras det utan namnunderskrifter på webbsidan